

עפ"ג 13685/01/20 - ישראל אילוז נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 13685-01-20

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופט אריה רומנוב
כב' השופטת שירלי רנר

ישראל אילוז
ע"י ב"כ עו"ד יריב אבירם

המערער

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד
המשיבה

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ג'ויה סקפה שפירא) מיום
26.11.19 בת"פ 53563-08-16, בת"פ 16932-10-16 ובתיק חקר 1795000236.

כללי

1. המערער הורשע, על יסוד הודאתו, בכתב אישום מתוקן בת"פ 53563-08-16 בשתי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירת ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירת זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות, ובעבירת שימוש במסמך מזויף והוצאת שיק ללא כיסוי. בכתב אישום מתוקן בת"פ 16932-10-16 בשלוש עבירות מרמה לפי פקודת מס הכנסה. בתמצית אישום בתיק חקר 1795000236 בארבע עבירות שימוש במרמה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, ובארבע עבירות של שימוש במרמה לפי סעיף 117(ב)(8) לפקודת מס הכנסה. המערער נדון לעונשים הבאים: 16 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי בגין עבירה מסוג פשע לפי פקודת מס הכנסה, 5 חודשי מאסר על תנאי בגין עבירה מסוג עוון לפי פקודת מס הכנסה או חוק העונשין, למעט עבירה לפי סעיף 413 לחוק, פיצוי כולל בסך 15,000 ₪ לשני מתלוננים, וקנס בסך 8,000 ₪. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש.

2. ואלה המעשים בתיק העיקרי: בחודשים מרץ-אפריל שנת 2014, המערער וחברו יניב, אשר בבעלותו חנות למכר מזרנים, פנו לסוכני מכירות וספקים המוכרים מזרנים, הציגו עצמם בשמות בדויים והזמינו מהם סחורה מבלי לשלם עבורה, מכרו את הסחורה והתחלקו בתמורה. לצורך כך רכש המערער מכשיר טלפון נייד וכרטיס SIM, אותם השמיד לאחר האירועים. המתלון 1 מסר למערער וליניב 32 מזרנים בשווי 20,000 ₪, מתוכם מכר המערער שמונה מזרנים תמורת 8000 ₪, וזוג מזרנים נוסף תמורת 2,600 ₪. המתלון 2 סיפק למערער 60 מזרנים בשווי כולל של

12,300 ₪, תמורתם מסר המערער המחאות מזויפות. עוד במסגרת הקשר ביניהם, המערער וניב ניסו לקבל מהמתלון 3 מזרנים בשווי 30,000 ₪.

המעשים בת"פ 16932-10-16: במהלך השנים 2009-2005 עסק המערער כקבלן בניה ושיפוצים. הוא לא הודיע לפקיד השומה על עיסוקו זה, לא ניהל פנקסי חשבונות ורשומות ביחס לעיסוקו, ובשנים 2005, 2008 ו-2009, העלים את כל הכנסותיו מעיסוקו זה בסך כולל של 528,640 ₪.

המעשים בתיק חקירה 1795000236: בשנים 2013 ו- 2015 עד 2017 עבד המערער בבניה ושיפוצים, ובתמורה לעבודתו קיבל תקבולים בסכום של 536,800 ₪, עליהם לא דיווח לרשות המס ולא שילם מס כנדרש. בכדי להתחמק מתשלומי המס, מסר המערער ללקוחותיו חשבוניות שאינן שייכות לו ושהוא לא שילם את המע"מ הנקוב בהן.

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער עותר לקיצור משך המאסר שהוטל על המערער ולקביעה כי ירוצה בעבודות שירות. לטענת הסנגור, לא ניתן משקל ראוי לכך שהמערער הגיש בסופו של יום דו"חות שנתיים לרשויות המס, אשר התקבלו ואושרו ע"י פקיד השומה, באופן הקובע את סכום המס, וכפועל יוצא - את היקף הנזק שנגרם לקופה הציבורית. משכך, שלא בדין נדחתה טענת ההגנה, לפיה, הסכומים המפורטים בכתבי האישום ביחס לעבירות המס, הינם סך כל התקבולים שהתקבלו אצל המערער בתקופות הרלבנטיות (סכומי מחזור) ואינם מגלמים את ההיקף האמיתי של הנזק שנגרם. המשמעות של טענה זו היא שהיה צריך לשקול זאת לטובת המערער בקביעת עונשו. עוד נטען כי מתחמי הענישה ההולמים שקבע בית משפט קמא הינם שגויים, וכך גם קביעותיו בנוגע לגזירת העונשים בתוך המתחמים. נטען כי נסיבותיו האישיות הקשות של המערער מהוות שיקול משמעותי לקולה. אשר לקביעת שירות המבחן שלפיה המערער התקשה לקחת אחריות מלאה על העבירות, הובהר כי המערער התקשה לקחת אחריות על סכומים שלא שיקפו את היקף העבירות. כמו כן, נטען כי יש להעניק את המשקל הראוי לשיהוי בהגשת כתבי האישום. בתיק העיקרי הוגש כתב האישום בחלוף שנתיים ממועד ביצוע העבירות, ואילו בת"פ 16932-10-16 הוגש כתב האישום בחלוף כשבע שנים מעת תחילת החקירה. עוד נטען כי המערער עבר שינוי חיובי מהתקופה בה היה דר רחוב ויש להתחשב בכך כהליך שיקומי במסגרת גזירת העונש. לבסוף, נטען כי יש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולגזור על המערער עונש שאינו ארוך ושככל הניתן ירוצה בעבודות שירות. הוסף כי סכום המס הכולל בגין כל השנים, עמד על כ- 40,000 ₪, ועובדה זו מובילה למאסר בעבודות שירות. ועוד, כאמור, יש להביא בחשבון את נסיבותיו האישיות ומצבו הרפואי של המערער שבאו בעקבות תאונת דרכים. כן, יש להביא בחשבון, לעניין העונש, את מגיפת הקורונה וזאת גם לאור המלצת שירות המבחן.

ב"כ המשיבה טענה כי גזר הדין נותן תשובה לכל טענות המערער. המערער לא התייחס לתיק העיקרי: עבירות מרמה חמורות. לעניין הדוחות, הוגשו דוחות לאחר הגשת כתב האישום והמחדלים טרם הוסרו ומדובר בסכום מס גבוה יותר (כ- 80,000 ₪), סכום שלא שולם. הנאשם מוקם באמצעותו של המתחם. היקף הרווח, קטן או גדול, לכשעצמו, אינו אמור להפחית מחומרת העבירה שכן המערער מלכתחילה החליט להימנע מדיווח על הכנסותיו. בית משפט קמא הביא בחשבון את מצבו הרפואי של המערער, והתסקירים בעניינו המליצו על ענישה מוחשית, בסופו של דבר, בית משפט קמא שיקלל את כלל הנתונים.

על כן, יש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה, כי הוא בן 51 שנים, גרוש ואב לשני ילדים בוגרים, עובד כשליח של מסעדה. בעברו הרשעה משנת 2009 בגין שיבוש מהלכי משפט בגינה נדון למאסר בעבודות שירות, וכן הרשעות נוספות שהתיישנו. ביחסו לעבירות בתיקים השונים, המערער קיבל אחריות חלקית על מעשיו, ושירות המבחן התרשם כי הודאתו ברובה הנה מילולית. הוסף כי בת"פ 53563-08-16, המערער מצמצם ומטשטש מחלקו באירועים, משליך אחריות על שותף, מתקשה להבין את עוצמת הפגיעה במתלוננים ולהביע אמפתיה כלפיהם. בת"פ 16932-10-16 התקשה להסכים עם גובה הסכומים בכתב האישום ותלה את המניע למעשיו במצב כלכלי דחוק. שירות המבחן התרשם כי המערער הינו בעל קשיים משמעותיים ביכולת הסתגלות ויציבות, פנה לעבריינות מגיל צעיר, מתקשה בדחיית סיפוקים ונוטה לטשטש גבולות האסור והמותר. עם זאת, בשנתיים האחרונות המערער מנהל אורח חיים מתפקד, פועל להסדר חובותיו ונעזר בבני משפחתו. הומלץ על הטלת תקופת מאסר לא ארוכה, שתרוצה בעבודות שירות ככל הניתן.

דין

5. לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים, הבעת חרטה, נסיבות חיים לא פשוטות והיותו בהליכי פשיטת רגל. כמו כן, יש לתת משקל מסוים לחלופי הזמן מעת ביצוע העבירות ועד שהוגשו כתבי האישום.

מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע. בתיק העיקרי חזר המערער פעם אחר פעם על מעשי המרמה כלפי מתלוננים שונים, שניים מהם נפלו קורבן לתרמית של המערער ושותפו. מדובר במעשים שתוכננו מראש ושווי הרכוש שהתקבל במרמה הינו משמעותי. אשר לעבירות המס, עניין של עבירות האלה בכך שהמערער לא דיווח על הכנסותיו לרשויות המס במשך שבע שנים, ובכך הוציא את עצמו מכלל ציבור משלמי המסים הנושא בעול תשלום המיסים. לכך יש להוסיף כי בתיק המצורף השני, המערער סיפק ללקוחותיו חשבונות כוזבות כדי להקל על ביצוע העבירות ולמנוע את גילויין, ובאופן המלמד על תכנון מוקדם ותחכום בביצוע העבירות. עובדות אלה, בצירוף העבירות אותן עבר המערער באישום הראשון אותן יש לראות בחומרה, מובילות למסקנה כי אין מנוס מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל, גם אם היינו מקבלים את טענת המערער שהנזק שנגרם לקופת הציבור הינו גבולי. לכך יש להוסיף כי בצד הודאתו, המערער מתקשה לקבל אחריות מלאה על מעשיו, שירות המבחן התרשם כי הוא מטיל את רוב האחריות על שותפו ומתקשה להכיר בפגיעות שגרם. אמנם תואר כי המערער כיום מתפקד טוב יותר מאשר בעבר אך הוא אינו נוטל חלק בשום טיפול המתייחס לדפוסיו העברייניים והוא אף מתקשה להכיר בהתנהגותו הבעייתית, ומשכך, צדק בית משפט קמא בקבעו כי אין מדובר בשיקום שיש בו כדי להפחית את הסיכון להישנות העבירות. ניתן, לפנים משורת הדין, לאור השיקולים לקולא, להקל מעט עם המערער באופן שעונש המאסר בפועל יעמוד על 10 חודשים. יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 9/8/20 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

ניתנה היום, ט"ו תמוז תש"פ, 07 יולי 2020, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

שירלי רנר, שופטת

אריה רומנוב, שופט

רפי כרמל, שופט, אב"ד